

ایران در دوران معاصر

دارالشفاء نخستین بیمارستان تهران

نویسنده: شمشاد امیری خراسانی

انتشار: ۲۵ اسفند ۱۳۹۳ ۲۰ دقیقه مطالعه

چکیده مقاله

دارالشفاء نخستین بیمارستان تهران قدیم شهر تهران بود و یک دارالشفاء . همه دارو ندار یک جمعیت پنجاه شصت هزار نفری پایتخت فتحعلی شاه برای مداوا، یک حکیم باشی بود با چند اتاق و چند دستیار که جمع بودند در ساختمانی در جنوب شرقی ارگ سلطنتی، که دارالشفایش می خواندند. اگرچه کیفیت کار عاشقانه قدما را نمی توان با باری به هر جهت کار کردن پاره ای از پزشکان امروزی قیاس کرد، ولی به هر روی سختی اوضاع زندگی مردم در کمبود پزشک و بیمارستان در پایتخت که نمونه ای بود از همه کشور، کاملاً آشکار میشود. بعد ها در د

پارسیان دژ / ایران در دوران معاصر

دارالشفاء نخستین بیمارستان تهران

تهران قدیم

شهر تهران بود و یک دارالشفاء . همه دارو ندار یک جمعیت پنجاه شصت هزار نفری پایتخت فتحعلی شاه برای مداوا، یک حکیم باشی بود با چند اتاق و چند دستیار که جمع بودند در ساختمانی در جنوب شرقی ارگ سلطنتی، که دارالشفایش می خواندند.

اگرچه کیفیت کار عاشقانه قدما را نمی توان با باری به هر جهت کار کردن پاره ای از پزشکان امروزی قیاس کرد، ولی به هر روی سختی اوضاع زندگی مردم در کمبود پزشک و بیمارستان در پایتخت که نمونه ای بود از همه کشور، کاملاً آشکار میشود.

بعد ها در دوران ناصری، وضع پایتخت نشینان تغییر یافت و با احداث مریضخانه دولتی (بیمارستان سینا)، معالجات و مداوای مردم برای نخستین بار شکل دانشگاهی (آکادمیک) به خود گرفت و بهتر شد. پزشکان فرنگی مدارس دارالفنون و شاگردان ایرانی آنان بار از دوش حکیم باشی ها سنتی برداشتند و این وظیفه از گردن دارالشفاء ساقط و به عهده مریضخانه جدید سپرده شد.

دارالشفاء در این زمان وظیفه دیگری را به دوش گرفت و شد مدرسه عشق که عارفان و اساتیدی چون میرزا ابوالحسن خان جلوه، فارغ از تعلقات این جهان، خالصانه به تعلیم شاگردان در آن سرای می پرداختند و درس حکمت می دادند.

دارالشفاء که به مداوای بیماران تهرانی اختصاص داشت، نخستین بیمارستان این شهر پس از پایتختی تهران است. دارالشفاء پس از درگذشت فتحعلی شاه، در دوران محمد شاه و چند سال اولیه ناصرالدین شاه هم وظیفه اولیه خود را عهده دار بود. تا اینکه در سال ۱۲۶۸ قمری با افتتاح مریضخانه دولتی، دارالشفاء وظیفه طبابتی اش را از دست داد، ولی ساختمانش با حفظ نام دلنشینش به مدرسه علوم دینی اختصاص یافت و از آن تاریخ به بعد در اسناد دوره ی ناصری به مدرسه دارالشفاء مشهور گشت.

منبع: برگ هایی از تاریخ تهران، صفحه ۹۹، ۱۰۰

ارجاع به این مقاله

شمشاد امیری خراسانی، «دارالشفاء نخستین بیمارستان تهران»، پارسیان دژ، ۱۳۹۳.

خواندن مقاله و پیوست‌های آن در وبسایت پارسیان دژ

نشانی ثابت این نسخه:

<http://parsiandej.ir/articles/1620/pdf/دارالشفاء-نخستین-بیمارستان-تهران.pdf>

آخرین ویرایش مقاله: ۱۲ مرداد ۱۴۰۵